

A fixi kerékpározás és szubkultúrája – trendből rekreáció, rekreációból trend II.

The fixie cycling and it's subculture – from trend to recreation, from recreation to trend II.

review

DR. BÉRES SÁNDOR¹ - BERKES TAMÁS²

FIXIZNI, DE HOGYAN?

beres.sandor@ektf.hu

¹ Eszterházy Károly Főiskola, Sporttudományi Intézet, Eger

² SZTE JGYPK Alkalmazott Egészségtudományi és Egészségfejlesztési Intézet, Szeged

Absztrakt: Fixie kerékpárral közlekedni más. Aki ki szeretné próbálni annak meg kell tanulnia másként biciklizni, gondolkodni, koncentrálni, újra kell értelmezni mindazt, amit a kerékpározásról eddig tud, vagy hisz. E cikk bemutatja, hogy mire kell figyelni, ha valaki el szeretne kezdeni fixie-vel kerékpározni. Tanácsokat ad arra vonatkozólag, hogy mire figyelni a kerékpár kiválasztásával, megépítésével kapcsolatban. Melyek legyenek az első lépések, mire számíthatunk az elindulásnál, vagy egyáltalán, hogyan kell megállni fék nélkül. Haladó fixiseknek információkkal szolgálunk, hogy milyen fix hajtású kerékpárral űzhető speciális versenyszámokban mérhetik össze tudásukat a többiekkel. Az áttekintő cikkünk végén újabb kikapcsolódásra buzdítjuk kerékpár rajongó olvasóinkat néhány a témában rendezett film ajánlásával, valamint néhány igen hasznos okostelefonra fejlesztett alkalmazás bemutatásával.

Kulcsszavak: kerékpár, örökhajtás, rekreáció, történet, kerékpár fajták, fixi

Abstract: To ride a fixie is completely different. Those, who want to try it, have to learn riding, thinking and concentrating in a different way, moreover they have to re-evaluate their knowledge of bicycle riding. The article demonstrates all the things that have to be kept in mind if someone decides to start fixie riding. It gives advices on how to pick or build a (fixie) bike. What to begin with, what to expect on starting, or how to stop without brakes at all. It informs those advanced fixie riders who want to measure themselves with others on the special racing events for fixies. We encourage our bicycle fan readers to this type of recreation by recommending films and smart phone applications related to the topic in the end of our review.

Keywords: bicycle, fixie, fixed gear, recreatio, history, bicycle forms

Fék nélkül

Aki életében először ül fixie kerékpárra, az esetek többségében igen meglepődik. Egyesek arról számolnak be, hogy számukra az első találkozás nehézkes, sőt olykor kicsit ijesztő, mások bizonytalanságról beszélnek, megint mások érdekes élményként aposztrofálják. Valóban kellemetlen érzés lehet egy bizonyos lendület megszerzése után a fékkar után a levegőt markolászva azon töprengeni, hogy lehettem ilyen átgondolatlan, hogy fogok megállni, hiszen ezen nincs is fék. Ha egy fixis átadja kipróbálásra a gépét, előtte mindenképpen adnia kell pár jótanácsot is a kerékpár mellé, mert elindulni ugyan nem gond, az a megállásnál kezdődik. Ahhoz, hogy meg lehessen állni, nem csak megfelelő a négyfejű comb-, és csípő-horpasz izmot érintő erőre, fejlett egyensúlyozó képességre, technikai tudásra, sőt érzékre lesz szükség, hanem megfelelő módon, a biztonságos fékezésre felkészített kerékpárra is.

A pedálrögítő

A fixie kerékpárt csak úgy szabad, illetve érdemes használni, ha pedálrögítés található rajta, hiszen a kerékpáros a pedál visszatartásával tudja blokkolni a kereket, azaz biztonsággal fékezni. A pedálrögítés lehet klipszes (fém vagy műanyag ahol „kosár” van a pedálra csavarozva és egy bőr vagy szintetikus anyagból készült szíjjal állítható a cipőmérethez), lehet patent pedál (rugóval ellátott zárrendszerrel rendelkező pedál, melyhez specifikus stoplival rendelkező cipő kapcsolható), illetve lehet különböző erős szövésű anyagból készült kengyel. Mindegyik rendszernek egyaránt megvan az előnye és hátránya.

1. ábra Pedálrögítés típusok. Patent-, klipszes-, kengyellel ellátott pedálrögítési formák. fotó: (Shimano Inc., 2013), (Abbit, 2009)

A klipszes pedál esetén a kosár könnyen kikoptathatja cipőnkét, ezért érdemes a kosár éleit bőrrel vagy más időtálló anyaggal beborítani. A patent pedál zárszerkezete és a stopli folyamatosan kopik a be- és kilépéstől, illetve a súrlódástól, ezért időnként érdemes a feszítő rugót szorosabbra állítani, nehogy egy hirtelen, nagy erővel történő fékezésnél kipattanjon lábunk a pedálból. Ha túl erősre állítjuk a rugót, a kilépés jelenthet gondot és eldőlhetünk, mint egy fa. A kengyelek nagy százalékát tépőzárral készítik. Ha sokszor állítjuk a tépőzárát, annak felülete elgyengülhet, és könnyen szétszakíthatjuk. A pedálrögzítő bandázs lehetőleg ne bőrből legyen, hanem műszálas anyagból, mert a bőr az idő múlásával elgyengülhet, majd elszakadhat, amiből baleset lehet. A legjobb választás az autó biztonsági övből készült-, vagy a kereskedelemben kapható rögzítő. Ezeket csak olyan pedálra lehet felszerelni, melynek oldalán olyan lyuk van ahol a pántrögzítők áthúzhatók. A beállításnál óvatosan kell eljárni. Ha nagyon laza a pánt, akkor a csípő-horpasz izommal nem tudunk ellen-tartani (egyik láb visszatolja a pedált, a másik ellen húz), viszont ha túl szoros a pánt, akkor hirtelen megállásnál nem tudunk kilépni belőle. Még egy tanács. A fogaskerék oldali cipőfűzők alapos bekötésére mindig oda kell figyelni, nem is beszélve a lobogó gatyaszárakra, mert a fixid kíméletlenül leszaggatja rólad a gatyaszárát, ha a lánc bekapja. Főleg nagy sebességnél (tapasztalat alapján).

2. ábra Pedál-bandázs biztonsági övből (fotó: Béres, 2013)

Vannak, akik nem használnak rögzítőt, ami nem kis felelőtlenség, hiszen a csípő-horpasz izom hatékony munkája egyáltalán nem érvényesülhet. Nagy sebességnél nem tudják megfogni a gépet. A rögzítés célja hogy a lábunk nem tudjon „elszakadni” a pedáltól. Igen nagy élvezetet nyújthat, ha valaki megtanul kereket blokkolni, hiszen akkor kezd az ember eggyé válni a kerékpárral. Vannak, akik ezt cáfolják, sőt „geek”-ségnek tartják, de igazából legbelül ők is tudják mit is jelent ez, főleg ha már próbálták... kereket blokkolni tudni ugyanis azzal jár, hogy az történik és olyan árnyalattal a kerékpár minden a haladásban résztvevő alkatrészével, amit te akarsz – a kerékpárod a tested része a mozgásban. Kezdőknél gyakran előfordul, hogy amikor még nincs meg a szükséges lassítási technika, megpróbálják megállítani a kerékpárt, de az előre dobja őket, és tovább viszi a lábukat. Kell némi gyakorlás a helyes fixie kezeléshez. A lábizmok, a négyfejű combizom, a hajlító izmok, a vádli meglehetősen

hamar alkalmazkodik az örökhajtás adta érdekes élményhez, vagy fogalmazzunk úgy, terheléshez, melyben nagy szerepet kap a mozgástanulás. Annak klasszikus fázisain itt is átesik a kezdő (Nádori, 1991). Az esetlen, durva túlreagált mozdulatoktól hamar el lehet jutni az ideg izom kapcsolatok finoman hangolt érzékéig, a finom-koordináció kialakulásáig, amikor már azt érzem – a fékezésben is összenőttem a biciklivel.

Gyakran megesik, hogy a kezdő pihentetné a lábát, hagyná szabadon futni a hátsó kereket (főleg a kanyarokban), ám meglehetősen sikertelenül, mert a pedál könnyörtelenül tovább pörgeti azokat. A kisebb sebesség melletti lassításhoz elegendő szakaszosan, vagy fokozódó ellenállással ellentartani a pedálnak. Nagy sebesség mellett viszont blokkolással meg kell csúsztatni a kereket, magyarul farolni kell (angolul skidelni). Ha a megálláshoz megfelelő tér áll rendelkezésre, akkor csúsztatás történhet a talajra merőlegesen álló kerékkel. Ha a sebesség túl nagy és a fixis nem tudna megállni az adott távon belül, akkor a bringát enyhén meg kell dönteni valamelyik irányba és annak farát el kell húzni úgy, hogy a hátsó gumi a talajon hagyott nyoma hasonlítson egy J-re (skidelés). Ezzel jelentősen csökkenthető a féktáv.

3. ábra A skidelés - fotó: (Grasse, 2011)

Az első fék felszerelése talán jó megoldásnak tűnhet, de csak azoknak, akik nem kerékpároznak 30km/h feletti sebességgel. Talán nem kell ecsetelni, a nagy sebesség mellett hirtelen blokkoló első kerék feletti átzúgás veszélyeit. Jelenleg a fixie kerékpárral közlekedés nem szabályos Magyarországon, hiszen előírás a két fék, nekünk pedig egy sincs. Gyakran elmélkedem azon, ha megállít a rendőr hogyan magyarázom el neki szakszerűen, biomechanikailag megtámogatott, számára is érthető módon, hogy a megfelelő izomerővel ellátott, jó fékezési technikával rendelkező fixis fékezési hatékonysága balesetvédelmi szempontból mindenképpen jobb, mint egy átlag kerékpáros két fékkel, esetleg kontrával ellátott biciklijének „lassulási mutatói”. Magyarul mi fixisek eséllyel fékezünk hatékonyabban. Attól tartok ez a magyarázat nem érinti meg a „szervet”. Odáig talán már el sem jutunk, hogy csengő pusztán azért nincs a biciklimen, mert hangosabban fűttenek, mint bármely a kerékpár boltokban kapható biciklicsengő csenget. Igaz ezt a „csengőt” ingyen „kaptam” kb. egy délutánnyi gyakorlással.

A skidelés, vagy csúsztatott fékezés erejét a fixis a testsúly áthelyezéssel tudja szabályozni. A test a kormányhoz való előretolásával a hátsó keréken csökken a terhelés, ezért a gumi tapadása is csökken, azaz a fékút megnő. A fékút növelése a közúton természetesen nem cél. Ez a technika elsősorban az alleycat versenyek részét képező skid race versenyszám során jelenik meg, ill. az utcákon látvány elemként, ugyanakkor a gondolatsort továbbgöngyöltve eljuthatunk odáig, hogy hogyan növeljük a tapadást a hátsó keréken.

A testsúly áthelyezése többféle módon és mértékben változhat meg. Befolyásolhatja az adott kerékpáros anatómiai háttere (magasság, súly, végtag arányok), vagy szokások, sőt a divat is. Végrehajtható a csípő ill. a comb a kormányhoz nyomásával, ezáltal a térdek fokozott kinyújtásával melynek következtében a pedálok blokkolásához kevesebb térdfesztető izom erő kell, mert a megfeszített térd szinte „csontosan” blokkolja a pedálokon keresztül a hátsó kereket.

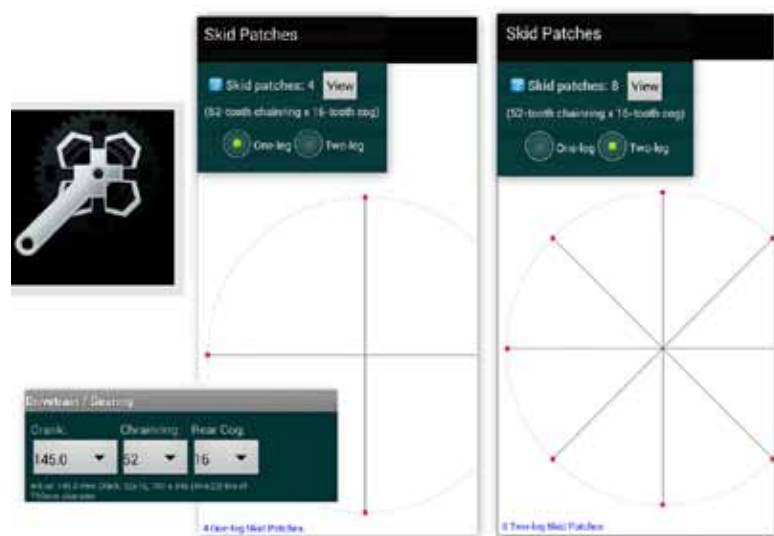

4. ábra A pro skid testsúly áthelyezéssel - fotó: (LBCyclists, 2010), (Montes, 2013)

Ebben az esetben azonban a váll (és a csípőcsont) veszi át a terhelést, hiszen a testsúly teljes egészében a kormányra terhelődik a vállak és a karok segítségével. Másrészt történhet a törzs egyszerű fokozott előrebíllentésével is, nem olyan drasztikus módon, mint az előbb kifejtett (a képeken látható) csípőtőlással.

A csúsztatott fékezés másik módja a hátsó kerék „pattogtatása”. Ez elsősorban a talajra merőlegesen tartott kerékekkel oldható meg egy bizonyos sebességtartomány felett. Alkalmazása több célból is történhet, egyrészt a kerék kopásának csökkentése okán, másrészt a módosult, szabályozott lassulási tényező miatt. A másik fontos technikai elem, melyet szintén érdemes gyakorolni és elsajátítani a mindkét láb pozícióban való fékezés. Hasznos és jelentős féktáv csökkenést jelent, ha a tekerés közben több pozícióban is tudunk blokkolni a kereket. Gondoljunk csak bele, mire egy fél fordulatot tesz a láb, mert csak a bal láb elől pozícióban tudunk blokkolni, addig a kerékpár akár 1,5-2m-t vagy többet is (áttételtől és kerékmérettől függő módon) megtehet. Az pedig pont nem jó, ha előttünk hir-

telen 1 méterre egy zöldséges pickup fékez, de mi még a féloldalas fékezési technikánk miatt épp lábpozíciót váltunk, mert annak vélhetően káposztából kászálódás lesz a végeredménye. Ugyanakkor, ha megtanultuk váltott lábbal, akkor akár egy fékezésen belül is cserélhetjük a láb pozíciót, akár többször is. Még egy említésre méltó adat, melyre fel kell készülni. Aki folyton skidel, csúsztat, annak hamar elkopik a hátsó gumija. Azért van még egy apróság, amivel növelhetjük az élettartamot. Olyan első és hátsó fogaskerék fogszaám arányt kell választanunk, mely minél több fékezési pontot engedélyez a hátsó keréken. Gondoljunk csak bele, hány pozícióban tudunk megállítani egy elől, hátul 15-15 fogú fogaskerékkel felszerelt kerékpárt. A gondolkodás során vegyük azt is számításba, hogy mind a kettő lábbal tudunk-e mindkét pozícióban megfelelő erővel blokkolni, ill. ne feledjük, az ideális pozíció az, amikor a hajtókarok majdnem vízszintesen állnak a fékezéskor, azaz csak két helyzetben tudjuk megfogni a kereket, ha kellően erősek vagyunk.

5. ábra Fixed Gears androidos program által számolt hátsó kerék fékezési pontok 52/16 fogszaámú lánckerekek és 145mm-es hajtókar (crank) mellett, egy és kétlábos fékezésessel. (Midtoad, 2011).

Ami a kerékpárunk fékezési pontjainak számát illeti, a cikk végén felsorolunk néhány nagyon hasznos mobiltelefonos applikációt, mely kiszámolja nekünk ezt az adatot, ha beírjuk a fogaskerekek fogainak számát és a gumi méretet.

A kormány

Aki kicsit figyelmesebben jár-kel a városban és irányultsága magasabb szinteket ér el a kerékpárok felé, az észrevehette, hogy a fixi kerékpárok kormányai igen nagy változatosságot mutatnak. Túl azon a vezérlő elven, hogy a kerékpár ebben is az önkifejezés eszköze, a kormányválasztás gyakorlati megfontolásokat is hordoz.

Gyakori az igen keskeny, szinte csak két tenyér szélességű kormányral szerelt fixi. Ennek az az oka, hogy a futároknak gyakran kell szűk helyen elsuhanni, pl. aki már kerékpározott Londonban, az tudja micsonda élmény két orral összetartó London busz között, a szűkülő csatornában normál méretű kormányral kifogásokon törnie a fejét. Mások használják az úgynevezett bullhorn, vagy szarv kormányt. Az előre álló, (gyakran régi hajlított versenykerékpár kormányokból lefűrészelt és megfordított) változatok igen alkalmasak például a jól kézre álló, válszéles fogást biztosító, nagy erővel húzható kialakításánál fogva a gyors indulások, hirtelen kemény sprintekkel operáló közlekedésre. Megint mások a légellenállás alternatív csökkentése érdekében a versenykerékpár kormányt használják, vagy annak pályakerékpáros, már a kormánybefogónál görbülő változatát. Ez utóbbival a kormányra való erő kifejtés lehetőségének mértéke kisebb, mert a kormány felső szakasza is görbült. Megint mások a kényelem jegyében a klasszikus egyenes, vagy enyhén hajlított mountain-bike kormányt alkalmazzák

MIÉRT MÁS FIXIVEL KERÉKPÁROZNI?

A fix hajtású kerékpározás során, kialakul az emberben egy egészen más közlekedési látásmód, a mentális kerékpározás. Ezek nem nagy szavak. Próbáld ki! Fixie kerékpárt használni az említettek ellenére sem veszélytelen és mindig 100%-osan oda kell figyelni, magunkra, az útra, a többi közlekedőre. Aki örökhajtóssal közlekedik előretekintő ilyen szempontból, körülbelül 50 méterrel előre néz, gondolkodik és figyel, hogy mi történik, hol és hogy tud elmenni, esetleg kell-e előre lassítani, vagy kerülni. Más kerékpárfajtánál ez a gondolkodásmód nem alakul ki ilyen kritikus módon, mert a fékek használatának lehetősége megnyugtatója az embert, ezért gyakran felelőtlenebb is.

7. ábra A mentális kerékpározást ábrázoló jelenet a Fék nélkül - című filmből (IMDb, 2012)

6. ábra Fixi kormány típusok. Egyenes, mountain-bike, utcai-, pályakerékpár, short kormányok. fotók: középső kép (Puma, 2009). Kollázs: Béres (2013)

Az alleycat versenyek, mint a fixie kerékpárra épülő sportok összefoglalója (Mess Media, 1998)

Amíg vannak futárok, addig vannak futár versenyek is. A világ minden részén rendeztek versenyeket. A kerékpár feltalálása szükség-szerűen létrehozta biciklis futárság intézményét, és biciklis versenyeket.

Az első dokumentált biciklis futár versenyt 1895-ben rendezték, ahol a rivális távíró vállalatok futárai versenyeztek egymással. A Great North Western Telegraph Company kézbesítői hívták ki egy megmérettetésre a Canadian Pacific Railway Telegraph küldönceit, Toronto Szigetén.

Az 1930-as években számos távíró futár volt a versenyzés megszálottja. A mai futárokhhoz hasonlóan fix hajtású biciklikon tekertek, amelyeken nem volt fék. A torontói BOB McLEOD megdöbbentette a világot, amikor az 1934-es British Empire Games legfontosabb kerékpáros eseményének egyik legnehezebb szakaszát megnyerte a 10 mérföldes futamot. 1984-ben egy

new york-i futár, NELSON VAILS lett a világ első afroamerikai kerékpárosa, aki ezüstérmet nyert az Olimpián sprintszámban. 1985-re a torontói futárok olyan versenyeket rendeztek, amely-nél a munkájukhoz hasonlóan – a város különböző pontjain elhelyezett ellenőrzési pontok érintésével kellett minél hamarabb teljesíteni az adott távot.

1989-ben az ex-futár, JOHNNY „JET FUEL” ENGLAR alkot-ta meg az Alleycat Scramble (alley - sikátor, köz; cat – pasas, ürge, muksó; scramble – tülekedés, pozícióharc) kifejezést, amelyet az az évi Halloween-i versenyen használtak először. Azóta hívják alleycat-nek a futárversenyeket. Az első Bicik-lis Futár Világbajnokságot 1993-ban, Berlinben rendezik. Az alleycat megköveteli a kerékpárosoktól, hogy olyan útvonalat tervezzenek, amely a legkevesebb idő alatt érinti az összes el-lenőrző pontot. Hogy ki, milyen biciklit választ ehhez, az végül is lényegtelen.

Az alleycat verseny főbb jellemzői

Az alleycat verseny, azaz futár verseny manapság a kerékpá-ros szubkultúra, egyik kiemelkedő rendezvénye. Érdekessége abban rejlik, hogy abszolút ellentéte a szokványos kerékpáros versenyeknek, nincsenek ultrasportos ruházatba öltözött indulók, sem nagy szponzorok, nincsen nagy média hírverése. Az indulók nem az aktuális csúcstechnológiás gépekkel küzdenek egymás ellen, hanem az utcai mindennapos használtban lévő főleg fix hajtású kerékpárjukkal.

Az alleycat-ek alap koncepciója igen egyszerű. Az indulók a rajt előtt regisztrálnak a versenyre, ezt követően kapnak egy un. manifest-et (városi terep térkép, mint a tájfutásnál), amin az érintési pontok, a csekkpontok találhatóak. A rajt előtt mindenki letámasztja, vagy eldönti a kerékpárját, és attól távolabb elhe-lyezkedve csoportosan várják a rajtjelet. Mikor ez elhangzik, mindenki fut a bringájához és egyedi útvonalon egyedi tempó-val kezd el a csekkpontok érintését. A cél minél hamarabb érin-teni az összes pontot és visszavinni a start helyére az igazolást, hogy ott jártak (pecsét, aláírás stb. a rajthelyről). A versenyek időtartama átlagosan 1,5-2 óra.

8. ábra Egy alleycat verseny rajtjának pillanata fotó: (Barraud, 2006)

Ezek az események általában illegálisak, hiszen senki sem engedélyezne egy olyan versenyt, ahol a kerékpárosok az autók, gyalogosok és más járművel haladók közt komoly tempóval a közlekedési szabályokat gyakran semmibe véve robognak végig a városon.

A versenyen való részvétel igen nagy koncentrációt és speciális állóképességet igényel, hiszen a versenyző olyan forgalmi helyzetekben találhatja magát, ahol a pillanat tört része alatt kell reagálnia, jó döntést hozni, fékezni, gyorsítani, hogy átmegy az autó előtt vagy kerül. A sebesség, az egymás elleni küzdelem és a magas adrenalin szint az, ami magával ragadja az embert, az ilyen küzdelmek során. Az alleycat verseny mellett más rövidebb versenyszámok is helyet kapnak a fixiseknek szánt szubkulturális rendezvé-nyeken. Ilyenek pl.:

Track Stand

Lényege, hogy a kerékpáros egy helyben marad, és úgy egyensúlyozik a bringáján, hogy nem teszi le a lábát és nem használ külső segítséget támaszkodás céljából.

Az idő elteltével nehezedik a kerékpár megtartása, ugyanis 1 perc után egy kézzel szabad csak fogni a kormányt, 2 perc után kéz nélkül kell megtartaniuk magukat, 3 perc után pedig egyik lábukat le kell venni a pedálról és a levegőben tartani. Az nyer, aki a legtovább a nyeregben marad.

Best-Trick

A versenyzőknek minél bravúrosabb gyakorlatokat kell be-mutatniuk kerékpárjukkal, sík terepen esetleg extrém pá-lyán.

9. ábra Egy best-trick figura gyakorlása egy háztetőn – fotó: (Rosete, 2009)

Skid

A versenyző távolabbról felgyorsítja magát a számára megfelelő sebességre, majd amikor eléri a korábban felrajzolt jelzést az aszfalton, akkor testsúlyát előre helyezve lábával a pedált megállítva blokkolja a hátsó kereket, ami ennek következtében csúszni fog. A cél a minél na-gyobb táv megtétele pedálfordulat nélkül. Egy-

szerre mindig csak egy versenyző indulhat a balesetek elkerülésének érdekében.

Drag

Rövidtávú verseny általában egyenes szakaszon, ahol két ember indul egy más ellen álló rajtból. Kiseséses alapon működik, aki nyer, az továbbjut. A táv körülbelül 60-200 méter.

Footdown

A kerékpárosok egy kör ívén helyezkednek el gépükkel, a nézők az indulók körül szoros körfalat alkotnak szintén kör alakban. Az indító jelzést követően a játékosok az óramutató járásával ellentétesen kezdenek el haladni szinte a legkisebb sebességgel, amittől még nem veszítik el egyensúlyukat. A játékosok kerekükkel kibillenthetik a másikat az egyensúlyából, aki letette a lábát az kiszáll a körből, minden kiesett játékosnál vagy megadott jelnél a nézők általi körfal folyamatosan szűkül, az nyer, aki utoljára teszi le a lábát a talajra.

Goldspint

Általában az első villánál rögzített edzőgörgőből kialakított állványon helyezik el a fixhajtású kerékpárt, rendszerint egymás mellé kettőt. A görgőkre olyan rendszer van telepítve mely mechanikusan vagy éppen digitálisan méri a megtett távolságot.

Az győz, aki hamarabb megteszi a megadott távot. Általában az aktuális eredményeket kivetítőn vagy más jelző rendszerek segítségével jelenítik meg a közönség számára. A táv általában 500 méter, a maximum sebesség pedig elérheti a 90km/h is akár. Egy menet nem tart tovább harminc másodpercnél.

10. ábra Goldspirt verseny az 1900-as évek elejéről (fotó: ismeretlen forrás)

HASZNOS FIXIS APP-OK OKOSTELEFONRA

A Bike Gear Calculator - Kerékpár áttétel Kalkulátor, (szoftver tervező: MatixSoftInc.), mely letölthető a Google Playről - az egyik igen szépen szerkesztett, igényes alkalmazás azon kerékpárosoknak, akik szeretnek tudni, milyen áttétellel járnak, ami hasznos az adott terhelés, sebesség, adott kerék-, első-, hátsó fogaskerék, hajtókar méret mellett a legoptimálisabb áttétel kiválasztására (MatixSoft Inc., 2013).

11. ábra Bike Gear Calculator ingyenes alkalmazás android okostelefonokra (fotó: Google Play, 2013)

A fékezési pontok számításához a fogaskerék fogak arányában a következő alkalmazások tölthetők le:

Fixed Gears, mely program kis grafikával mutatja be a hátsó kerék fékezési pontjait (Midtoad, 2011).

Fixie Body, az alkalmazás kiszámolja a fogaskerék arányokat, a skid-pontokat (fékezési pontok száma a hátsó keréken), a féktávokat adott sebesség mellett (Paramabuddhi, 2010).

Fixie Calculator, hasonló programocskát, mint az előbb említettek. Ugyan azon funkciókkal. A fixis adatokat tudhat meg saját gépéről, annak az adott fogaskerekkel szerelt állapotával elérhető, adott hajtási fordulatszám mellett elérhető sebességeiről (34labs, 2013).

How To Fixed Gear - Hogy fixizzunk, egy apró ingyenes alkalmazás mely közel 100 videón keresztül mutatja be a fixizéssel kapcsolatos ismereteket, trükköket (ITG Factory, 2013).

A FIXIE KERÉKPÁR A MÉDIÁBAN

Pillanatnyilag a talán legismertebb a fixie kerékpárral foglalkozó hollywood-i film a Fék Nélkül (eredeti cím: Premium Rush) című (rendező: David Koep, főszereplő: Joseph Gordon-Levitt, megjelenés éve 2012, 91perc, forgalmazó: Intercom). A film egy new york-i kerékpáros futárt mutat be, aki egy nap olyan csomag szállítására kap megbízást, melynek kézbesítése nem várt bonyodalmakkal és több tíz kilométeres őrült fixi kerékpározással jár New York utcáin (IMDb, 2012).

Többben e film korai elődjének tekintik a Tom Donnelly rendezte Quicksilver (Ezüstkerék) című 1986-os filmet (főszereplő: Kevin Bacon). Sok jelenet nagyon hasonlít egymásra és összességében témájában mindenkinek ajánlható, akik szeretik az városi kerékpározást (IMDb, 1986).

A másik korábban már említett, A skót kerékpáros (eredeti cím: The Flying Scotsman) című film (rendező: Douglas Mackinnon, főszereplő: Jonny Lee Miller, megjelenés éve 2007, 96perc) mely inkább a fix hajtású kerékpárral való versenyzésről szól. A főszereplőről Graeme Obree a venti fejezetek során tettünk említést (IMDb & Mackinnon, 2006). Az Alleycat versenyek hangulatát leginkább talán Lucas Brunelle ragadja meg sisakjára szerelt előre és hátra látó kameráival felvett munkáiban. Az ezekből összeállított filmje a Line of Sight-ból (Látómező) hivatalos DVD is készült, melynek trailerje a youtube-on is látható (Brunelle, 2012).

A cikk folytatódik a következő számban.

IRODALOMJEGYZÉK

34labs. (2013). Fixie Calculator. Forrás: Google Play: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.madridlabs.fixiecalculator>

Abbit, P. (2009). Toe Strap Lacing. Forrás: Boulder Fixed Gear: <http://boulderfixedgear.blogspot.hu/2009/12/toe-strap-lacing.html>

Barraud, T. (2006). Toby Barraud. Forrás: tobybarraud.blogspot.hu: <http://photos1.blogger.com/blogger/4013/3404/1600/john.jpg>

Brunelle, L. (2012). LINE OF SIGHT - Official Trailer - On DVD July 2012. Forrás: youtube.com: <http://www.youtube.com/watch?v=RGIZrK9WYpo>

Grasse, G. (2011). Fixie skid puddle. Forrás: wearedemonic.blogspot.hu: <http://wearedemonic.blogspot.hu/2011/10/skid-puddle-fixie-lyon-pignon-fixe.html>

IMDb. (1986). Ezüstkerék. Forrás: imdb.com: <http://www.imdb.com/title/tt0091814/>

IMDb. (2012). Premium Rush - „Fék Nélkül”. Forrás: www.imdb.com: <http://www.imdb.com/title/tt1547234/>

IMDb, & Mackinnon, D. (2006). The Flying Scotsman - „A skót kerékpáros”. Forrás: imdb.com: <http://www.imdb.com/title/tt0472268/>

ITG Factory. (2013). How The Fixed Gear. Forrás: Google Play: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.itgfactory.howtofixedgear>

LBCyclists. (2010). FIXED GEAR FESTIVAL IN THE EAST VILLAGE—MAY 7TH. Forrás: <http://longbeachcyclists.com/wp-content/uploads/2010/04/FixedGearTricks-Roca.jpg>

MatixSoft Inc. (2013). Bike Gear Calculator. Forrás: Google Play: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.gearcalculator&hl=hu>

Mess Media. (1998). Alleycat Races. messarchives.com, <http://www.messarchives.com/alleycats.html>.

Midtoad. (2011). FixedGears. Forrás: Google Play: <https://play.google.com/store/apps/details?id=org.bikecalcary.fixedgears>

Montes, P. (2013). Pinterest. Forrás: pinterest.com: <http://media-cache-ec0.pinimg.com/736x/1f/89/28/1f8928e561b662f306d66cc8dff2805f.jpg>

Nádori, L. (1991). Az edzés elmélete és módszertana. Budapest: Sport.

Paramabuddhi, H. (2010). Fixie Buddy. Forrás: Google Play: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.hemmachat.fixiebuddy>

Puma. (2009). Fixed Gear 101. Puma.

Rosete, J. (2009). Flickr. Forrás: Flickr: <http://www.flickr.com/photos/9697899@N08/3484699238>

Shimano Inc. (2013). Shimano, North America, SPD Road Touring Pedals. Forrás: shimano.com: http://www.shimano.com/publish/content/global_cycle/en/us/index/products/pedals/road.image.-groupTextImage-Single-image.dash.jpeg

OPTI SOFT 1025 Budapest, Nagybányai út 92.
Tel.: 06-1/248-2515
E-mail: info@optisoft.hu
Honlap: www.optisoft.hu

Optisoft Nyrt.

BIZTONSÁG
RENDSZER
KORLÁTOK NÉLKÜL